

[Dagmar Andreasen.]

råd til at leve, som vi gør, må vi øge værdien af vor eksport, og en af vejene er at flytte kapital og arbejdskraft fra virksomheder med ringe indtjening til virksomheder med stor indtjening.

Jeg vil lige indskyde, at det, jeg siger her, gælder kun, når det drejer sig om eksportvirksomheder eller virksomheder, som er i konkurrence med udenlandske firmaer på det danske marked. Skulle der endnu findes firmaer, der kan hente store fortjenester uden konkurrence på det danske marked, så gælder reglen ikke. Vi kan ikke blive rigere af at barbære hinanden til overpris.

Men én af vejene til, at denne overflytning kan ske, er, at virksomheder med dårligt afkast lukker, og at virksomheder med godt afkast udvider og opsuger den ledige arbejdskraft; det er jo stort set sket hidtil. Arbejdsløshedsprocenten er trods mange firmalukninger stadig normal for årstiden. Desværre må vi konstatere, at det ikke er altid, at de firmaer, der lukker, ligger dér, hvor der også er firmaer, der kan bruge den ledige arbejdskraft, og det er heller ikke altid, at de arbejdsledige kan få genansættelse inden for deres eget fag. Vi trænger til mobilitet i arbejdskraften, vi trænger til mobilitet i faggrænserne, og vi trænger også til, at erhvervslederne i København finder ud af, hvor store fordele de kan opnå ved at flytte deres virksomheder til de områder, hvor der findes ledig arbejdskraft.

Bortset fra de mennesker, der rammes, er udviklingen altså slet ikke så dårlig, især hvis urentable virksomheder ikke river rentable med sig i en konkurs. Det kan der være en ikke ringe risiko for i øjeblikket, og det kunne godt være, at man fra regeringside burde overveje et vist risikonet i så henseende.

Bortset fra disse bemærkninger til indledning vil jeg sige, at der kan være god grund til, at vi for en gangs skyld beskæftiger os med industriens problemer her i folketinget.

Det har for mig været overraskende og deprimerende at opleve, hvor lille plads eksportindustriens vilkår indtager i den politiske debat. 70 pct. af Danmarks eksportindtægter stammer fra industrieksporten; når kød- og mælkekonserves medregnes til industrivarerne, men i hele diskussionen

om betalingsbalanceunderskud har selve spørgsmålet om, hvordan vi hæver stigningstakten i produktionen, indtaget en forbausende lille plads. Når vi kalkulerer med 4 pct. produktionsstigning, er det faktisk under forudsætning af, at man fra politisk side ikke foretager sig noget særligt for at få produktionen til at stige. Vi har oplevet 7 pct. produktionsstigning i det skattefrie år, så der er altså latente muligheder for en ekstra stigning; så vidt jeg har læst, har Japan 15 pct. produktionsstigning, så der er da noget at stile efter.

Der er heller ingen tvivl om, at i hvert fald mange mindre eksportfirmaer og unge firmaer i ekspansion kunne sætte deres produktion yderligere i vejret, hvis der var mere kapital til rådighed. Vi ved, at der ikke kan regnes med yderligere tilgang af arbejdskraft til industrien i de næste 10 år — det er beregnet, at den offentlige sektor vil lægge beslag på tilgangen — og vi ved også, at det er industrien, der skal sørge for den økonomiske vækst, som vi har kalkuleret med i lovgivning om undervisning, på sociale områder og om de trafikinvesteringer, som vi gerne vil have foretaget.

Men skal produktionen stige uden tilgang af mere personale, så skal industrien i hvert fald bruge mere kapital, også mere, end den selv kan tjene. Den skal bruge kapital til at sætte bedre maskiner og mere automatik ind, og den skal bruge kapital til produktudvikling og til markedsføring. Og selv om kapital er en knaphedsfaktor i hele den vestlige verden, så er det måske særlig udpræget, at risikovillig kapital er en knaphedsfaktor i Danmark. Det er bare ikke specielt den nuværende regerings skyld, men en konsekvens af den politik, man har ført igennem de sidste mange år, og som der stort set har stået et enigt folketing bag ved. Den øjeblikkelige kreditstramning er også en konsekvens af den offentlige aktivitet, som et enigt folketing har stået bag ved. Nu er det ikke sådan, at kapital er det eneste, der kunne hjælpe os til at hæve værdien af vor eksport. Hvis vi nu kunne blive enige om at lade være med at bevilge hinanden lønforhøjelser ud over, hvad der er dækning for i produktionen, så ville vi forøge vor konkurrenceevne, især da hvis ikke vore konkurrenter fandt på at gøre det samme samtidig.